

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Memorabilis constantia viri Catholoco, & Georgij Haddoci Sacerdotis,
Ibidem

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

sumptibus opprimunt partim qui Rhemis degunt, partim qui iter ad vos suscipiunt, vt nisi Deus mirabiliter iuuet nullo modo perferri tanti sumptus possint. Huc etiam accedit quod in dies fere ex Anglia nobiles quidam viri refugunt cum vxoribus & liberis, vt crudelissimum impetum perlecutionis vitent. Qui omnes ad *Alani* auxilium tanquam ad communem Patrem recurrunt; ex quo exultimare Reuerentia Vestra potest, & quanto animo & quanto thesauro illi viro opus est ad tam multas & tam varias expensas sustinendas.

Puritanorum furor tantus esse iam cepit contra Calvinistas mitiores in Anglia, vt ipsi Calvinistæ aliquando nobiscum mitius agere cogantur. Res enim plane ad arma spectare videtur, nisi quod timeamus omnem vim Calvinistarum citò transuram in factionem Puritanorum, qui nobis multo immaniores sunt hostes quam Calvinistæ. Audistis opinor de tribus libris recentere editis à Puritanis contra Reginam, & omnes Calvinistas, (quos libros hic habemus) & eorum postremus, cuius titulus est, *Postulatio Reformationis sine dilatione*, penitus rebellionem manifestam minatur. Propter quem librum strangularunt nuper in publico duos Puritanos in Prouincia Suffolciæ, cum ingenti murmuratione reliquorum omnium eiusdem sectæ. Catholici ex alia parte dimicant fortiter pro sua fide; queruntur enim cum libris scriptis, tum etiam sermone se solos plecti & vexari, cum boni & fideles subditi sint: Puritanos vero, qui manifestè se produnt Reginæ inimicos, liberos esse ab omni vexatione. Hoc regni consiliarij audiunt, dissimulant tamen quia maxima ex parte & ipsi Puritani sunt: Vellent nihilominus nonnullos Catholicos liberare si possent aliquo prætextu bono, saluo honore suo; maxime si Catholici vellent in re aliqua seu minima illis conformari; vnde nuperrimè obtulerunt hanc conditionem viro cuidam pernobili docto, & prudenti, quem iamdiu pessimè tractauerant, videlicet, se illum statim liberaturos carere, omnesque pecuniarias multationes, quæ erant grauissimæ, remissuros, si vnâ illis solam rem promitteret; quam cum ille peteret quænam esset, non est (inquiunt illi) vt abiures Pontificem, seu ad Ecclesiam nostram venias; hæc enim scimus te non facturum; sed tantum Regina vult vt promittas te nullum Iesuitam aut Presbiterum ex recentioribus, quos Seminaria illa proditoria Pontificis huc emittunt, te esse domo tua recepturum. Quibus ille. " Si aliquem, inquit, mihi ex Societate, seu ex alijs Seminarijs designaueris, qui prodicionem aliquam in Patriam fecerit, aut aliquod aliud delictum ob quod hostis Reipublicæ dici aut haberi debeat, ego illum domo mea non recipiam; Sed in genere, vt ego promittam me illos omnes viros domo mea excludurum, quos mihi mea Religio tanquam præcipuos Dei seruos proponit, facere non possum, nec audeo, etsi summum mihi mortis periculum instaret ne grauem in me Diuini Iudicij iracundiam concitarem.) Quo responso licet primò irati; postea ira tamen sunt commoti, vt illum virum nobilissimum æquiori multo conditione carcere laxarint; licet omnino il-

Hæreticorum & Catholicorum discrepantia studia,

Memorabilis constantia viri Catholicici.

1583. lum non liberarint; eiusmodi responsa multa Catholicorum prætereo. Hoc unum tamen præterire non possum, de casu quodam conscientiæ infra biduum ad me allato, de quodam ex vestris Romanis Sacerdotibus qui modò in Castro Londinensi detinetur; venit enim ad illum superiori hoc mente Minister quidam Hæreticus vt conferret de Controuersijs in Religione; cum quæ parum apud illum proficeret, petijt Minister cum magno furore an Regina esset Caput Ecclesiæ Anglicanæ? Cui Sacerdos. Quâ, inquit, auctoritate hoc à me petis? (Lege enim cantum est, vt quia responsio ad hanc petitionem capitalis est, nemo possit hoc à quoquam petere nisi ex manifesta auctoritate Regiæ scripto data) Petijt ergo Sacerdos quâ auctoritate & causa? Ad quod Minister, si tu verus esses Christi seruus, nunquam peteres qua auctoritate, sed simpliciter profitereris Religionem tuam coram quocunque petente; Quâ voce accensus Sacerdos respondit, "Tunc mihi timorem obicis in causa Dei, Hæretice? Ego affirmo igitur Reginam non esse nec esse posse Ecclesiæ Anglicanæ Caput.) Quis ergo est Caput, inquit, Minister? Pontifex Romanus, respondit alter. Heu Proditor exclamat Minister? tu hoc dicis quia vides hic non esse idoneos testes qui te conuincant tuorum verborum; "Non ideo dico, respondet Sacerdos, sed vt à te prouocatus fidem meam profitear.) Si ita est, inquit Hæreticus, scribe hæc eadem verba; "Non est mihi charta seu atramentum, inquit, seruus Dei, sed prout scribere possum, scribam, & accepto carbone scripsit super ostium tuum in præsentia Ministeri & sui custodis, hæc verba, *Gregorius decimus tertius est Caput Ecclesiæ Anglicanæ & vniuersalis, cui tam Elizabetha Regina, quam reliquus mundus vniuersus subijci debent, si saluari volunt.* His verbis scriptis & lectis discessit Minister & Custos carceris; & Sacerdos per multos dies postea mortem expectauit, sed nunc cum nihil fere per mensem de ea re audierit, nonnulli Catholici suadent vt deleat illa verba de ostio suo, nè irritare videatur sua sponte aduersarios; satis diu iam apparuisse in ostio suo fidei professionem. Ille è contra, hoc non audet facere, nec verba expungere, nè videatur hoc ex timore facere, & ne scandalizet illos qui illa verba in ostio suo legerunt, maximè vero custodem suum quem eius confessio constans meliorem facere iam cepit: Itaque adhuc remanent ea verba descripta in ostio; & nunc Sacerdos petit consilium, An salua Conscientia delere illa possit? Hæc habui ex ipsius Sacerdotis proprio chirographo. Possèm esse longior, nisi chartæ penuria me restringeret; Hic ergo fit finis. Vestra Reuerentia videt quantum indigemus vestris precibus & auxilijs ad perueiantiam in hoc tanto opere. Orate ergo Deum; Orate etiam suam Sanctitatem, Illustrissimumque Protectorem, ceterosque Dominos & Patronos nostros, vt nobis propitij esse velint. Deinde etiam mittite nobis idoneos operarios qui strenuè iugum Christi promoueant; certissima tandem est futura victorialicet differatur, & acquisitio eius sit laboriosa & sanguinolenta. Salutat vos omnes Birchettus vester qui nuper hic mecum fuit, & salutet quæso Vestra reuerentia amicos nostros omnes, nominatim vero Reuerendum

Domi-

Dominum Episcopum Assaphensem, totamque Societatem nostram, Collegiumque vestrum cui Dominus suam gratiam temper conferuet augeatque, Vale. Mi amantissime suavissimeque Pater. Parisijs 24. Augusti Anno Domini millesimo quingentesimo octogesimo tertio.

VII. In Anglia verò interim non est sine sanguine etiam à nostris decertatum. *Thomas Cottamus* inter lex Sacerdotes cum *Campiano* reus dictus Anno octogesimo primo, atque ad trigésimum Maij insequentis Anni seruatus in vinculis, producit ad supplicium vna cum *Guilielmo Filbeyo*, *Luca Kirbeyo*, & *Laurentio Richardsono* Sacerdotibus secularibus. *Cottamus* origine Lancastrensis, à puero educatus ad literas, cum adoleuisset, relictis parentibus migrans Londinum adhæsit *Thome Pondo*; eius industriâ Catholica fide imbutus, transtulit se Duacum, atque in ea Ciuitate pluribus annis Philosophiæ & Theologiæ diligentem nauauit operam. Ea initia accepta habens *Thome Pondo* nostro, scriptis hoc argumento literis gratiam refert. "Charitas tua, quemadmodum & eius causâ, æterna est; Æterna autem caducis, & cum die interituris conferri quando nequeunt, hæc mea, quam debeo grati animi significatio, nec literis satis exprimi, nec lingua prædicari potest. Memini cum mihi fuisti in solitudine solatio, dux viæ, leuamen angustiatio, in necessitate adiutor: Te suggerente diuina miseratio me errantem reuocauit, erexit iacentem, laborantem sustinuit, periclitantem seruauit, restituit perditum. Tanti est amicum habuisse fidelem: Et quanto vincat interuallo homo castè integreque Christianus vulgares & genio deditos, tu demonstrasti. Sapere mihi ceperat iniquitas (quod vehementer doleo) Virtutem nunc sequor; ea mirum in modum animum meum recreat, liberum iam à cuius secularibus, securum ab hostibus, Gehennam non valde metuentem. Magna sunt hæc, quæ tibi debentur omnia, sed illud longe maximum, quod Sanctus Dei Spiritus (vt cum Apostolo loquar) testimonium reddit Spiritui nostro quod sumus Filij Dei. Per hunc ego te Spiritum, per Christum hodierna die Cælos ascendentem, per Patrem ad cuius dextram sedet, per hunc te obsecro trinum & vnum omnipotentem & immortalem Deum, memor sis semper mei, & tuis me quandoque solare literis. Ego eundem Deum ad extremum vsque spiritum precabor vt te summa cum honoris sui & dignitatis amplificatione fertet diutissimè incolumem, & Sancto tan' em coronet fine. Vale. Ipso Ascensionis Dominicæ die, Anni millesimi quingentesimi septuagesimi quinti.) Tum arctioris disciplinæ desiderio Romam profectus, Tyrionibus Societatis adnumeratus est, octauo Aprilis Anni septuagesimi noni. Non multos post menses afflictâ vehementer valetudine, ex medicorum consilio mittitur in patriam: de via Lugduni; incidit in Sledum nequissimum delatorem: Hic in congressu cum odoratus fuisset tendere hominem in Angliam, diligenter notatum nomen, vultum, ac cætera quibus agnosci posset indicia tradidit Oratori Elizabethæ Parisijs commoranti; Orator ad Senatum, Senatus ad portuum custodes transfert in tempus adseruanda. *Cottamus* Rhemos progreditur: Ex Diacono fit Sacerdos. Iunctus *Ioanni Harto*, & *Edwardo Rishtono*